

Kázání: 231. Nad všechny zákony je zákon svobody

Kázání

Nad všechny zákony je zákon svobody

1 Haleluja. Chval, duše má, Hospodina!

2 Hospodina budu chválit po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, co živ budu.

3 Nedoufejte v knížata, v člověka, u něhož záchrany není.

4 Jeho duch odchází, on se vrací do své země, tím dnem berou za své jeho plány.

5 Blaze tomu, kdo má ku pomoci Boha Jákobova, kdo s nadějí vzhlíží k Hospodinu, svému Bohu,

6 jenž učinil nebesa i zemi s mořem a vším, co k nim patří, jenž navěky zachovává věrnost.

7 Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně.

8 Hospodin otvírá oči slepým, Hospodin sehnuté napřimuje, Hospodin miluje spravedlivé.

9 Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy, svévolným však mate cestu.

10 Hospodin bude kralovat věčně, Bůh tvůj, Sijóne, po všechna pokolení. Haleluja.

2. čtení: Jakub 2, 1 - 17

1 Bratří moji, jestliže věříte v Ježíše Krista, našeho Pána slávy, nesmíte dělat rozdíly mezi lidmi.

2 Do vašeho shromáždění přijde třeba muž se zlatým prstenem a v nádherném oděvu. Přijde také chudák v ošumělých šatech.

3 A vy věnujete svou pozornost tomu v nádherném oděvu a řeknete mu: „Posad se na tomto čestném místě,“ kdežto chudému řeknete: „Ty postůj tamhle, nebo si sedni tady na zem.“

4 Neděláte tím mezi sebou rozdíly a nestali se z vás soudci, kteří posuzují nesprávně?

5 Poslyšte, moji milovaní bratří: Cožpak Bůh nevyvolil chudáky tohoto světa, aby byli bohatí ve víře a stali se dědici království, jež zaslíbil těm, kdo ho milují?

6 Vy jste však ponížili chudého. Cožpak vás bohatí neutiskují? Nevlácejí vás před soudy?

7 Nemluví právě oni s pohrdáním o slavném jménu, které bylo nad vámi vysloveno?

8 Jestliže tedy zachováváte královský zákon, jak je napsán v Písmu: „Milovati budeš bližního svého jako sám sebe,“ dobře činíte.

9 Jestliže však někomu straníte, dopouštíte se hříchu a zákon vás usvědčuje z přestoupení.

10 Kdo by totiž zachoval celý zákon, a jen v jednom přikázání klopýtl, provinil se proti všem.

11 Vždyť ten, kdo řekl: „Nezcižoložíš,“ řekl také: „Nezabiješ.“ Jestliže necižoložíš, ale zabíjíš, přestupuješ zákon.

12 Mluvte a jedněte jako ti, kteří mají být souzeni zákonem svobody.

13 Na Božím soudu není milosrdenství pro toho, kdo neprokázal milosrdenství. Ale milosrdenství vítězí nad soudem.

14 Co je platné, moji bratří, když někdo říká, že má víru, ale přitom nemá skutky? Může ho snad ta víra spasit?

15 Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den,

16 a někdo z vás by jim řekl: „Budte s Bohem – ať vám není zima a nemáte hlad,“ ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné?

17 Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá.

Sestry a bratři, Edward Murphy byl americký letecký inženýr, který se proslavil tím, že po něm byly pojmenovány takzvané Murphyho zákony. Jako vývojář byl často odkázán na metodu „pokus - omyl“, jinak to ani při této práci nejde. Jednou, když zase něco nevyšlo podle původního předpokladu, pronesl památnou větu: Pokud existují dva způsoby, jak něco udělat, a jeden z nich povede ke katastrofě, stane se určitě katastrofa.

Ve zkrácené podobě tento zákon schválnosti zní: Co se může pokazit, to se pokazí. Jedná se o základní Murphyho zákon, do něhož se během času vešla spousta nejrůznějších vtipných rčení. Za všechny nyní pár z nich ocituji:

Jestliže jde všechno podle plánu, stala se někde chyba.

Zkušenost je věc, kterou získáš až po tom, cos ji potřeboval.

Jestliže se nám něco konečně povedlo, v budoucnosti zjistíme, že by bylo lepší, kdyby se to nepovedlo.

Ten, kdo vykoná nejméně práce, dostává nejvyšší uznání.

Osoba s nejmenšími znalostmi, má obvykle nejvíce co říci.

To, co žák neumí, zjistí učitel během jedné minuty; to, co umí, ho nezajímá.

Nikdo neposlouchá co říkáte, dokud neuděláte chybu.

Rozvášněný dav se řídí tím nejhloupějším v davu.

Nikdy není dost času, aby se to udělalo dobře, ale vždy je dost času na to, aby se to udělalo znovu.

Jestli se cítíš dobře, uklidni se, ono tě to přejde.

Usměj se, zítřek bude horší.

Že zákon schválnosti funguje zažíváme opakovaně každý na vlastní kůži. Někdy máme pocit, jakoby se proti nám všechno spiklo. Naštěstí se nemusíme brát až tak vážně a můžeme si ze smůly a nezdaru, které nás potkávají, udělat legraci. Jsou ovšem i jiné zákony, které moc úsměvné nejsou a přitom se jimi tu a tam, ať už vědomě nebo podvědomě, řídíme. Dva z nich zmiňuje Jakub v dnešním úryvku z jeho epištoly.

Ten první je zákon o třídění lidí. Prostě máme nutkání si lidi kolem sebe neustále třídit. Na starší a mladší, na zkušenější a začátečníky, na levičáky a pravičáky, a takhle bychom mohli pokračovat snad donekonečna.

Vůbec nechci říct, že je to snad špatně. Abychom se ve světě a lidech nějak zorientovali, nedá se to jinak, než že si v hlavě utvoříme pro každou skupinu chlíveček. Při setkání s někým, koho neznáme, můžeme díky rychlému zatřídění během chvilky zaujmout odpovídající postoj. Ke starším se například budeme chovat více uctivě, začátečníkům pomůžeme a poradíme a s lidmi opačné politické orientace se budeme bavit o počasí.

Problém ovšem nastává, když do tohoto jinak přirozeného třídění pustíme svou ješitost, přezíravost nebo lhovost. To se pak snadno přihodí obraz, který Jakub kreslí v dnešním čtení.

Do nedělního křesťanského shromáždění zavítali odkudsi dva muži, jeden na první pohled bohatý, druhý naopak chudý jak kostelní myš. Nutno podotknout, že se první křesťané scházeli obvykle po domech, kostely ještě nebyly. Aby se vůbec všichni vešli, museli účastníci shromáždění stát, případně sedět na podlaze.

Můžeme si snadno představit, jak to mezi lidmi zašumělo, když do místnosti onen movitý člověk vstoupil. Hned se pro něj vytvořila ulička a uvolnilo čestné místo na bytelné židli v popředí. Chudák v ošuntělých šatech musel vzít za vděk místem k stání nebo k podřepu na podlaze.

Že lidi třídíme podle kde čeho ještě není na závadu, horší je, když k nim podle svého třídění přistupujeme neférově. Třeba když jsme my starší k mladým přezíráví, začátečníky nebereme vážně a lidmi s jiným názorem pohrdáme. Nebo jako v příhodě, kterou vypráví Jakub, bohatým a mocným podkuřujeme, podlézáme jim a dáváme najevo svůj obdiv, kdežto chudé a nevýznamné pošleme někam do kouta, aby nám nebyli na očích.

Jak se účastníci shromáždění z Jakubova příběhu bývali měli zachovat? Myslím, že z křesťanského pohledu měli pro ony dva nové příchozí buďto dát dopředu židle dvě a nebo žádnou. V Kristově království se totiž nikomu nestraní a mezi lidmi se nedělají rozdíly.

Zákon o třídění lidí, kterým se my lidé často automaticky řídíme, je tudíž, jak se říká hezky česky, ošajslich, tedy nebezpečná a riskantní záležitost. Nedá se nic dělat, kdo chce být křesťanem, musí si na tenhle sklon k třídění dávat neustále bacha.

Druhý nepsaný zákon, který Jakub nepřímo zmiňuje, je zákon lhostejnosti. Lidé se k němu uchylují třeba programově, ze sobeckých důvodů, nebo funguje jako jakási pojistka, když je toho na nás moc, když ve světě vidíme tolik strádání a bolesti až jednoduše z přetlaku své srdce vypneme.

Jakub pro ilustraci zákona lhostejnosti kreslí další obraz z křesťanského shromáždění. Někdo nemá co na sebe ani co jíst a jediné, čeho se dočká, jsou slova rozloučení od ostatních: „Tak ahoj, pečuj o sebe a měj se fajn!“ V takovém případě je na bíledni, že stejně jako v předchozí situaci, kdy se chudák poslal do kouta, křesťanská víra dostala na frač. Je ta tam, vyvanula, ztratila šťávu.

Důvod je prostý: lidské zákony třídění a lhostejnosti zastínily „královský zákon“, který jako jediný stanovil Ježíš Kristus. Jak zní? „Milovati budeš bližního svého jako sám sebe.“

Jakub jej nazývá zákonem svobody protože s tímhle zákonem může být každý sám sebou, s tímhle zákonem se nikdo nemusí před druhými hrbit, poklonkovat a podbízet, s tímhle zákonem se nikdo nemusí cítit méněcenný, vyřazený a opuštěný.

První křesťané připadali svým sousedům jako rozvratný živel, kde neplatí žádná věky osvědčená pravidla. Necháпали co je to za náboženství, když se v něm neprovádí žádné obřadné uctívání bohů ani se bohům neobětuje. Křesťané jim připadali jako nějací ateisté. V jistém smyslu měli pravdu. První křesťané se nevěnovali obřadům a rituálům, ale sami sobě. Měli za to, že jejich společenství, ne honosné budovy, jsou Božím chrámem, a úcta k Bohu se projevuje vzájemným respektem a živým zájmem jeden o druhého.

Škoda, že na to brzy zapomněli a v dalších stoletích zákon svobody strčili do šuplíku a nezřídka se vrátili k zákonům třídění a lhostejnosti. Nám, kteří se hlásí ke Kristu v 21. století, nezbyvá ovšem nic jiného, než se vrátit zpátky ke kořenům. Povyšování se a přehlížení druhých křesťanům vůbec nesluší; není divu, že nad takovými církevníky každý nanenjvýš ohrne nos.

Nejvyšší čas vytáhnout ze šuplíku odložený Kristův zákon a snažit se o jeho naplňování v každodenním životě. Zákon svobody je totiž nad všechny zákony, ba dokonce i nad zákony pana

Murphyho. Ve společenství s Kristem už totiž neplatí Murphyho „usměj se, zítřek bude horší,“ ale „usměj se, zítřek bude lepší, protože na život nejsi sám.“

Peč

SPCH 8. 9. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)